

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 14P/304/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718206281
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Furman
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2021:8718206281.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Marián Furman, vo veci starostlivosti o maloletého A. D. Š., V.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, syna rodičov: R.. E. R., V.. XX.X.XXXX, P. V. K., L. XXX, zast. JUDr. Marcelom Mašanom, advokátom, Hviezdoslavova 2, Poprad a I. Š., V.. XX.X.XXXX, B. P. V. K., L. XXX, zast. JUDr. Viktorom Novýsedlákom, advokátom, so sídlom L. Svobodu 2674/1, 058 01 Poprad, za účasti Okresnej prokuratúry Poprad, v konaní začatom na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Zaväzuje otca prispievať na výživu mal. A. D. Š.Q., V.. XX.XX.XXXX sumou 200,- eur mesačne od 13.12.2018, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Z a p o č í t a v a otcovi sumu 3.953,- eur ako splatenú časť výživného za obdobie od 13.12.2018 do 30.9.2021.

III. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 13.12.2018 do 30.9.2021 činí zo strany otca 2.647,- eur, ktorý zaväzuje otca zaplatiť do rúk matky do 90 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 14P/304/2018-65 zo dňa 28.11.2019 súd rozhodol takto:
„I. Z v e r u j e mal. A. D. Š., V.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Zaväzuje otca prispievať na jeho výživu sumou 400,- eur mesačne od 13.12.2018, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

III. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 13.12.2018 do 30.11.2019 činí zo strany otca 4.632,25 eur, ktorý zaväzuje otca zaplatiť do rúk matky do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Konanie o určenie výživného za obdobie od 25.10.2017 do 12.12.2018 zastavuje.

V. Konanie o zákaze styku otca s dieťaťom zastavuje.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 24CoP/71/2020-132 zo dňa 15.12.2020

zrušil rozsudok vo výrokoch II., III., VI. a v rozsahu zrušenie vrátil vec súdu I. Inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom tohto konania je teda len určenie výživného zo strany otca pre mal. dieťa od 13.12.2018 do budúca.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 14P/304/2018-221 zo dňa 23.3.2021 vydal neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca prispievať na výživu mal. A. D. Š. sumou 200,- eur mesačne, pričom predmetné uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 23.3.2021 a právoplatnosť k 1.6.2021, keďže predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21CoP/55/2021-265 zo dňa 25.5.2021.

4. Matka návrhom z 27.12.2018 žiadala zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' výživným vo výške 500,- eur mesačne od 25.10.2017 a zakázať styk otca s dieťaťom. Matka na pojednávaní dňa 28.11.2019 zobrala návrh v časti určenia výživného od 25.10.2017 do 12.12.2018 späť a taktiež zobrala späť aj návrh na úpravu styku. Uviedla, že do 13.12.2018 žili s otcom dieťaťa spolu, aj spoločne hospodárili, avšak z dôvodu požívania alkoholu zo strany otca ho v uvedený deň vyhodila z bytu. Konštatovala, že okrem maloletého A. D. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. J. Z. R., V. X.X.XXXX. Poberá rodičovský príspevok vo výške 214,- eur mesačne.

Na pojednávaní súdu dňa 23.3.2021 matka zotrvala na podanom návrhu, poukázala na to, že pracovná morálka otca je zvláštna a jeho tvrdenia o nemožnosti sa zamestnať považuje za výhovorku, keďže na jednej strane konštatuje, že riadne pracoval v mesiacoch 11, 12/2018 a aj začiatkom roka 2019 v Dánsku a následne sa presunul E. X., kde už údajne pracovať nemohol. K jeho tvrdeniu, že zaplatil sumu 1.457,- eur je uviedla, že túto sumu je ešte z 10/2018, kedy žili v spoločnej domácnosti. Zároveň predložila rozpis pohybov na účte o prijatých platbách v ČSOB a.s. za obdobie od 1.12.2018 do 21.3.2021.

Na pojednávaní súdu dňa 8.6.2021 konštatovala, že otec si výživné neplní napriek vydanému neodkladnému opatreniu.

Na pojednávaní súdu dňa 20.7.2021 upriamila pozornosť na potencionálny príjem otca, keďže v jeho možnostiach a schopnostiach je dosahovať príjem cca 3.000,- eur mesačne.

Právny zástupca matky na pojednávaní súdu dňa 28.9.2021 potvrdil, že otec na výživnom za obdobie od 1.12.2018 do 31.5.2021 zaplatil celkom sumu 2.709,42 eur a taktiež k tomu treba prirátat' sumu 900,- eur, ktorej úhradu nevedel bližšie dátumovo špecifikovať. Čo sa týka sumu 1.457,- eur ako údajne zaplatené výživné zo strany otca, túto neuznal nakoľko v tom čase rodičia žili v spoločnej domácnosti.

5. Otec potvrdil skutočnosti uvádzané matkou, konštatoval, že v minulosti pracoval v D., X., V. ako SZČO, už 25 rokov sa pohybuje v lyžiarskom svete a jeho príjem predstavoval sumu 3.000,- eur mesačne. Potvrdil, že neplatil odvody, neprispieval odkedy spolu nežijú na výživu dieťaťa, taktiež potvrdil, že mu bol odobratý vodičský preukaz a bol trestne stíhaný pre neplnenie vyživovacej povinnosti.

Na pojednávaní súdu dňa 23.3.2021 právny zástupca otca konštatoval, že otec od 14.10.2019 žije vo Veľkej Británii, kde pracoval do mája 2020 s príjmom pohybujúcim sa v prepočte od 1.288,- eur do 3581,- eur. Od júna 2020 prestal pracovať a jeho príjem predstavovali len jednorazové príjmy z krátkodobých brigád.

Na pojednávaní súdu dňa 8.6.2021 otec konštatoval, že okrem mal. A. D. R. E. K., na ktorú mesačne platí výživné vo výške 150,- eur mesačne. Potvrdil, že od 1.6.2020 požiadal o sociálnu dávku, ktorú mu nateraz ešte nebola vyplatená. Potvrdil, že môže vykonávať akúkoľvek prácu, jeho zdravotný stav nekomentoval, avšak uznal, že od septembra 2020 do februára 2021 pracoval v rámci občasných brigád s príjmom v priemere 300,- libier mesačne.

Na pojednávaní súdu dňa 20.7.2021 otec uviedol, že nie je evidovaný na úrade práce na Slovensku, pretože nemôže poberať dávku aj v Anglicku a aj na Slovensku, poukázal na to, že zamestnania sa nevzdal sám, ale bolo to zapríčinené pandemickou situáciou v D., ako aj tým, že firma sa dostala do existenčných problémov a vyslovil, že od 12.12.2018 do 20.7.2021 uhradil na výživnom celkom sumu

4.166,42 eur, čo je v prepočte 134,- eur mesačne, a preto navrhoval, aby ho sú zaviazal výživným v sume 100,- eur mesačne.

Na pojednávaní súdu dňa 28.9.2021 právny zástupca otca konštatoval, že príjem otca činí v priemere 409,- eur mesačne, preto navrhol určiť výživné vo výške 50,- eur mesačne s tým, že zaostalé výživné už nie je povinný otec zaplatiť, keďže podľa jeho tvrdenia za obdobie od 5.12.2018 do 16.9.2021 zaplatil spolu sumu 5210,- eur, čo je v priemere 153,- eur mesačne. Čo a týka spornej sumy 1.457,- eur, ktorá bola uhradená dňa 5.12.2018, právny zástupca otca konštatoval, že bolo to výživné za mesiac 12/ 2018 a nasledujúce mesiace v roku 2019.

6. Opatrovník poukazujúc na písomné stanovisko z prešetrenia pomerov doporučil návrhu matky vyhovieť, poukázal aj na emailovú komunikáciu s otcom zo dňa 2.7.2019, v ktorej otec uviedol, že momentálne je v X., je v procese registrácie a predpokladaný príjem by mal mať 2.500,- eur mesačne. Na pojednávaní súdu dňa 28.9.2021 vyslovil, že otec bol dlhodobo v zahraničí teda 10- 13 rokov a teda má pracovné zázemie, ktoré mu umožňuje dosahovať vyššie príjmy ako boli deklarované za posledný rok, a preto navrhol určiť výživné vo výške 400,- eur mesačne.

7. Okresný prokurátor sa stotožnil s názorom opatrovníka a na poslednom pojednávaní dal do pozornosti súdu, že je potrebné vychádzať z princípu potenciality príjmov, rozhodne sa má stanoviť vyššia suma než navrhuje otec, avšak presnú sumu ponechal na pvahu súdu.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 cit. ust., obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 cit. ust., každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 cit. ust., pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ods. 5 cit. ust., výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Z výsledkov vykonaného dokazovania, najmä z výpovedí účastníkov konania, pripojených listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu, z prešetrenia pomerov, ktoré vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, z pripojeného trestného rozkazu vydaného tunajším súdom pod sp. zn. 5T/55/2018-150 zo dňa 17.5.2018, potvrdenia o pandemickej dávky, ktorú poberá otec, výške príjmu účastníkov konania, súd zistil nasledovný skutočný stav:

10. Rodičia mal. A. D. spolu nežijú od 13.12.2018. Matka má navyše jednu vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu, poberá len rodičovský príspevok vo výške 220,- eur mesačne, podľa samotného vyjadrenia otca otec dlhodobo pracoval a aj v súčasnosti pracuje v zahraničí, kde jeho príjem podľa udania činí cca 2.500,- eur. Matka dosahuje mesačný príjem vo firme A. E. T.I..N.. v priemere 300,- eur mesačne, o čom svedčí daňové priznanie / vid' č.l. 192 a nasl. /.

11. Sám otec potvrdil, že neplatil žiadne odvody, nevedol účtovníctvo a potvrdil, že si od uvedeného dátumu vyživovaciu povinnosť neplnil a preto od 13.12.2018 zaviazal otca výživným, ktoré plne zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, ako aj potrebám mal. dieťaťa. Od 1.6.2020 požiadal o sociálnu dávku, ktorú ako potvrdil na pojednávaní dňa 28.9.2021 obdržal v priemere mesačne vo výške 409,- eur. Jednalo sa o pandemické dávky, ktoré riadne dokladoval / vid' č.l. 343- 344 /. Súd nevychádzal len z týchto tzv. pandemických dávok, ktoré otec obdržal, ale tak ako to navrhol aj okresný

prokurátor, priklonil sa súd k princípu potenciality príjmov, keďže ako sám otec uviedol, že do 1.6.2020, keď pracoval, jeho príjem činil v priemere 13,- libier za hodinu. Sám potvrdil, že pokiaľ riadne pracoval v predchádzajúcej firme, jeho mesačný príjem činil v priemere 2500,- libier mesačne a aj v máji 2020, keď pracoval len jeden mesiac v rámci sezónneho kontraktu a brigády, dosiahol jeho mesačný príjem 1000,- libier. Na pojednávaní sudu dňa 8.6.2021 potvrdil, že môže vykonávať akúkoľvek prácu a dokonca aj v mesiacoch 9/2020- 2/2021 mal. občasné práce s príjmom okolo 300,- libier mesačne, teda mimo poberania dávky, Za daného stavu a s prihliadnutím na skutočnosť, že otec už dlhodobo žije a pracuje v zahraničí a to nielen v Anglicku, otázka potenciality jeho príjmu je teda zásadná a súd z tejto skutočnosti vychádzal, a preto stanovil výšku výživného v sume 200,- eur mesačne. Je potrebné poukázať v tejto súvislosti i na doposiaľ platné vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 200,- eur mesačne, ktoré rozhodnutie potvrdil i Krajský súd v Prešove svojím uznesením č.k. 21CoP/55/2021-265 z 25.5.2021, kde v odôvodnení odvolací súd v bode 16 a 17 odôvodnenia konštatoval :

„Zvrat v tejto situácii prinieslo práve napadnuté uznesenie, ktorým súd dočasne upravil vyživovaciu povinnosť otca a túto ustálil na sumu 200,- eur mesačne. Súd sledoval adekvátne zabezpečenie potrieb dieťaťa, pričom zároveň vzal do úvahy vyjadrenia otca, ktorý sám považoval určenú sumu ako primeranú. Podľa konštatácie právneho zástupcu otca, prednesenej na pojednávaní konanom dňa 23.03.2021, do júna 2020 dosahoval otec príjem od 1.288,- eur do 3.581,- eur. Aritmetický priemer uvedených hraníc týchto príjmov pritom predstavuje sumu 2.434,50 eur.

V odvolacom konaní otec argumentuje vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia brexitom, ktorý mal mať svoje negatívne následky aj na pracovný trh a možnosti otca dosahovať príjem. Otec sa však aj naďalej zdržiava v Británii, pričom v súvislosti s brexitom neuviedol, ako konkrétne tento ovplyvnil jeho život. Otázku, prečo otec po 13 rokoch zarába vo Veľkej Británii 500,- eur mesačne, napokon nevedel zodpovedať ani jeho právny zástupca na pojednávaní konanom dňa 23.03.2021. Žiadalo sa však aspoň osvedčiť, že otec v súčasnosti preukázateľne a objektívne, bez vlastného zavinenia, stratil príjem a nedokáže sa zamestnať. Naproti tomu, otec uvádza súdu, že si privyrába len brigádnicami činnosťami, čím zrejme nevyužíva plnohodnotne svoj pracovný potenciál ani pracovný čas. Bez osvedčenia príčinnej súvislosti brexitu s poklesom príjmu otca, odvolací súd zohľadňuje potencialitu otca dosahovať príjem, pričom túto kvantifikuje na základe jeho predchádzajúcich pracovných skúseností.“

Napokon v bode 22 predmetného uznesenia konštatoval:

„Otec aj podľa vlastných tvrdení disponoval dostatočným príjmom, presahujúcim v jednotlivých mesiacoch aj sumu 3.000,- eur, pričom zároveň sa sám vyjadril, že suma 200,- eur ako výživné pre mal. Christophera je primeraná.“

12. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že aj trestným rozkazom, ktorý vydal tunajší súd pod sp. zn. XT/XX/XXXX-XXX zo dňa 17.5.2018, právoplatným 27.6.2018, bol otec uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom vo výmere 18 mesiacov a bol povinný uhradiť matke jeho ďalšieho dieťaťa K. Š., V.. XX.X.XXXX sumu 8.599,05 eur.

13. Keďže súd stanovil otcovi výživné odkedy si ho preukázateľne neplnil, teda od 13.12.2018 do 30.9.2021, vznikol mu na výživnom nedoplatok, ktorý predstavuje matematický súčet jednotlivých mesačných plnení za uvedené obdobie, teda 33 mesiacov á 200,- eur , čo predstavuje sumu 6.600,- eur.

14. Zhodným prehlásením oboch strán mal. súd preukázané, že otec za rozhodné obdobie zaplatil na výživnom sumu 3.953,- eur. Spornou bola suma 1.457,- eur , ktorú uhradil otec dňa 5.12.2018 s tým, že ako uviedol jeho právny zástupca išlo už aj o platby do budúca ako výživné na mal. dieťa. Keďže je nesporné , že rodičia nežili spolu od 13.8.2018, úhradu sumu 1.457,- eur ešte 5.12.2018 súd v žiadnom prípade nemohol akceptovať ako výživné do budúca , avšak z tejto sumy zohľadnil sumu 200,- eur ako výživné za mesiac 12/ 2018 s prihliadnutím i na určité zvýšené výdaje z hľadiska vianočných sviatkov. Teda celková suma splatenej časti výživného predstavuje sumu 3.953,- eur, ktorú súd odpočítal od sumy, ktorú otec za rozhodné obdobie zaplatil mal / 6.600,- eur / a teda nedoplatok na výživnom predstavuje sumu 2.647,- eur .

15. Možnosť rozhodnúť o zaplatení ročného výživného v splátkach ako ju poznalo ustanovenie § 160 O.s.p., už nie je v súčasnosti v zmysle C.m.p. možné, a preto súd zaviazal otca toto dlžné výživné uhradiť

v súdom stanovenej lehote 90 dní. Navyše treba poznamenať, že dieťa nemôže bezúročne úverovať rodiča.

16. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.